

Ontwikkelsprek

Opleiding: Pilot flexibele (leeruitkomsten) deeltijd en duaal opleidingen; HBO-V, Voeding en Diëtetiek, PABO en Social Work

Datum gesprek: 03-06-2021

Het is inmiddels 6 maanden geleden sinds de visitatie van de pilot flexibele deeltijdopleidingen; HBO-V, Voeding en Diëtetiek, PABO en Social Work. De visitatie was een spannende bijeenkomst omdat 4 opleidingen samen worden beoordeeld. Het accreditatietraject heeft de opleidingen veel gebracht maar er zijn ook zaken waarop de opleidingen gezamenlijk verder willen ontwikkelen. Twee belangrijke thema's die op dit moment spelen zijn de toekomst van (verdere) flexibilisering en mogelijkheden voor alternatieve toetsing.

Thema 1: Toekomst van flexibel onderwijs

De opleidingen hebben een intensieve innovatie doorgaan. Deze innovatie heeft al mooie resultaten opgeleverd en we blijven verbeteren. Welke nieuwe ontwikkelingen zijn er en zijn we flexibel genoeg in ons onderwijs om aan deze toekomst te (blijven) voldoen?

Deze onderwijsontwikkeling is een spanningsveld tussen willen vernieuwen en ook de kaders die er vanuit wet- en regelgeving zijn die het niet mogelijk maken om verder te flexibiliseren. Een ontwikkeling binnen de Haagse op dit gebied is het aanschuifonderwijs. We zien dat vaste klassenrooster en vaste studentengroep belemmerend zijn voor het aanbieden van volledig flexibel onderwijs. Ook op het gebied van personeel kunnen nog slagen gemaakt worden om verder te flexibiliseren; meer werken met een flexibele schil en meer ZZP'ers. Om verder te flexibiliseren is focus nodig; welke onderdelen zijn echt noodzakelijk voor het beroep. Systemen zijn star maar toch kan er verandering komen gericht op flexibel onderwijs. Hier zijn echter veel partijen, tijd en uithoudingsvermogen blijkt er toch veel mogelijk.

Er zijn veel goede ideeën opgedaan in deze deeltijdvarianten en er is veel vernieuwingskracht getoond. De vraag is wat we kunnen brengen naar de voltijdvarianten. Ook deze voltijdvarianten worden flexibeler en kunnen ook werken met leeruitkomsten en leerwegaafhankelijk te leren. Ook de doelgroep voor voltijd (vers van de HAVO, 17-jarigen) kan leren omgaan met deze vorm van onderwijs. De Haagse Hogeschool heeft beide varianten in dezelfde faculteit; dit levert voordelen op omdat de samenwerking laagdrempeliger zal zijn. Een aparte academie om het onderwijs te ontwikkelen heeft ook voordelen; veel slagkracht om een gezamenlijk onderwijsmodel op te zetten. Maar ook belangrijk om weer de beweging terug te maken naar de voltijdvariant.

De verandering is als een mammoettanker; een stip op de horizon, ver vooruit kijken en daarop sturen. De wetgeving zal veranderen, de verschillen tussen duaal, deeltijd en voltijd worden minder. De kaders rondom beroepsgroepen zijn aan het vervagen. Hier moet in het hoger onderwijs nu al op ingespeeld worden omdat we anders worden ingehaald door commerciële partijen. Het investeren in vrijstellingen voor de poort is een voorbeeld van vooruit kijken.

Een mooie kans is nog over de grenzen van de eigen beroepen/opleidingen samen te werken. Ook over de faculteitsgrenzen heen. Het opleiden van professionals die bewegingen kunnen maken over de sectoren heen door een combinatie van modules te maken die niet noodzakelijk leiden tot een bepaald beroep maar die opleiden tot een bepaalde rol. Deze verandering lijkt nog een moeilijkere verandering dan het opzetten van flexibele deeltijdopleidingen. Het domein overstijgend werken vraagt een veranderkundige aanpak en voor bepaalde beroepen nog erg ingewikkeld.

Om dit te bereiken is het belangrijk dat er geen volgordelijkheid bestaat in de modules. Als er geen volgorde is ontstaat er meer ruimte om bijvoorbeeld een module communicatie bij een andere faculteit te volgen. Er zijn een aantal onderwerpen die voor elke student interessant en relevant kunnen zijn, gericht

op HBO-skills; communicatie, ethiek, projectmanagement. Hier zijn echter nog steeds uitdagingen; wel gelijke leeruitkomsten en competenties maar grote verschillen in rubrics. Voorbeeld AD pedagogisch professional raakt het snijvlak Educatie en Social Work is het uiteindelijk gelukt maar dit vroeg een investering vanuit de onderwijsteams.

Op Avans worden lessen aangeboden voor HBO-skills waar geen studiepunten aan worden verbonden, het is een persoonlijke investering voor de student. De vaardigheden zelf zijn verwerkt in de leeruitkomsten en komen veelvuldig terug.

Bepaalde ontwikkelingen zijn vanwege nieuw beleid noodzakelijk. Vanuit het bestuursakkoord waarin lerarenopleidingen en de PABO zijn een aantal afspraken vastgelegd over de inzet van de middelen die beschikbaar zijn gekomen om de flexibilisering van de lerarenopleidingen te versnellen en versterken

Thema 2; Leerwegonafhankelijke toetsing

Hoe geven we een praktische invulling aan leerwegonafhankelijke/alternatieve toetsing? Welke ondersteuning heeft de student en docent nodig?

Wat is alternatieve toetsing; voor de Haagse hogeschool is dit vormvrije toetsing. Het wordt wel aangeboden maar er zijn maar enkele studenten die gebruik maken van deze optie. We willen studenten inspireren om zelf een weg te vinden om de leeruitkomst aan te tonen.

Juiste begeleiding is daarin erg belangrijk. Om volledig vrijheid in toetsvorm te stimuleren zou het ook niet nodig zijn om een toets vorm te formuleren als suggestie. De student zal zelf als regievoerder moeten optreden in het eigen leerproces. Als er al een toets vorm ligt wordt de student niet uitgedaagd.

Op de CHE is de toetscommissie afgeschaft; om volledig te richten op de leeruitkomsten en niet meer uit te gaan van toetsen. Bij CHE is de leeruitkomst, indicatoren en rubrics leidend. Er zijn echter ook Hogescholen die geen rubrics hanteren. Daar is een sterke examencommissie voor nodig en een bepaalde hoeveelheid moed en vertrouwen in elkaar om dat te realiseren. Daar tegenover vragen studenten ook om houvast.

Welke eisen stelt dat aan examinatoren? Binnen de Haagse Hogeschool stellen we eisen aan het opleidingsniveau, het volgen van een BKE etc. Bij Avans zijn daar twee oplossingen voor; de examinator maakt een advies voor de desbetreffende docent. De tweede oplossing is een BKE light; leidt nog steeds op tot beoordelaar A. Dit kan ook worden aangeboden aan mensen uit de praktijk en kan online gevolgd worden.

Op de PABO wordt er gewerkt met een opleidingsschool en de externe beoordelaars zijn ook BKE geschoold. Het opdelen van examinator en beoordelaar kan hierin helpen. Zij werken wel intensief samen maar alleen de examinator is BKE geschoold.

Vervolgacties

Wat nemen we mee uit dit gesprek?

Meer experimenteren met verder flexibiliseren en toetsing, meer lef tonen.

De tanker wendbaar maken; makkelijker door systemen heen. Misschien via kleine kanaaltjes.

Toch het gesprek als collectief opnieuw aangaan; zijn de hobbels die in een eerder stadium zijn vastgesteld er nog steeds in de systemen.

Meer kijken en leren bij andere Hogescholen.

De rol van dienend activisme aannemen.